TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Puhlished Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VÄLIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TULLAANKO DEBS VAPAUTTAMAAN?

Seattle Union Record tekee tuon kysymyksen ja kirjottaa sen johdosta seuraavaa:

"Kaikki merkit osottavat että Washingtonissa on käynnissä voimakas pusku Eugene V. Debsin vapauttamiseksi. Ei ainoastaan sosialistit, ei vaan radikaalit ja liberaalit yksinään, mutta vanhan malliset demokraatitkin osottavat että Debsin pidättäminen vankilassa, sillä aikaa kun hän pyrkii presidentiksi, ainoastaan antaa sosialisteille marttyyrin puheenaineeksi.

Näin ollen ennustetaan aivan avoimesti, että hallitus tulee piakkoin vapauttamaan Debsin. Me puolestamme pidämme sitä hyvin mahdollisena. Sillä Debs vankilassa tulee vetämään satojatuhansia ääniä jotka eivät tulisi menemään Debsille joka olisi ulkona vankilasta. Jotkut jotka normaalisesti äänestävät republikaaneja ja demokraateja, tulevat äänestämään Debsiä protestiksi, jos hän vielä on vankilassa. Monet joiden valintana on uusi Työväen puolue, tulevat äänestämään sen listaa eheästi, ellei Debs ole vankilassa, mutta viimeksimainitussa tapauksessa tulevat he hyvin luultavasti äänestämään Debsiä. On myöskin paljon radikaaleja jotka tavallisesti eivät mene vaaliuurnalle, vaan jotka tulisivat vetäytymään sinne protesteeratakseen Debsin puolesta.

Siksi me ajattelemme että on enempi kuin luultavaa, että Washingtonissa oleva hallitus tulee näkemään valkeuden ja laskemaan Debsin ulos.

Mutta tästä nousee kysymys: tuleeko Debs hyväksymään "armahduksen" (Pardon)? Hän on jo sanonut ettei hän tule huolimaan vapaudesta ellei kaikkia toisiakin poliittisia vankeja vapauteta. Debs on sanansa mittainen mies ja tulee mahdollisesti tekemään parhaansa saattaakseen kaikki toisetkin ulos mukanaan. On arveluttavaa josko hän tulisi tässä onnistumaan ja arveluttavaa josko hän voisi pysyä vankilassa jos viranomaiset päättävät panna hänet ulos, mutta hän voi epäilemättä aiheuttaa suuresti keskustelua ja levottomuutta tähän kysymykseen nähden."

*

Edellä oleva on kirjotettu kolme päivää sitten. Senjälkeen on useissa porvarilehdissäkin näkynyt samallaisia arveluita ja viittailuja. Näyttää siis siltä, että vallanpitäjät ovat viimein joutuneet harkitsemaan poliittisten vankien asiaa oikein vakavassa mielessä ja huomaavat että he ovat viivytelleet liian kauvan tämän, kuten monien muidenkin tämän ajan tärkeimpien kysymysten ratkaisua, ja siten saattaneet itsensä asemaan jossa myöntyminen tuottaa suuria vaikeuksia ja kieltäytyminen vielä sitäkin suurempia. Vanhat diplomaatit eivät ymmärrä tätä aikaa, eikä tämän ajan psykologiaa. Eivät huomaa sitä miten nopeasti nykyisin särkyy aatteet, ihanteet ja ennakkoluulot, joihin vielä eilen kokonaiset kansat luottivat.

AIKOVAT HYÖKÄTÄ KIELLETYLLE ALUEELLE

American Civil Liberties Union virkailijat ovat ryhtyneet yhteistoimintaan työväen unioiden kanssa terästrustin alueilla Ohiossa ja Pennsylvaniassa sekä West Virginian hiilialueilla, saadakseen työläisille palautettua perustuslailliset oikeudet.

Kuten tiedettyä ei noilla alueilla ole työläisillä minkänälaista puhe- ja kokoontumisoikeutta. Jokainen joka noille alueille menee siinä tarkotuksessa että pitäisi siellä julkisia puheita, saa olla vakuutettu siitä, että jos hommissaan niin pitkälle pääsee, että voi haalin vuokrata ja alottaa puhumisen, pääsee heti sen jälkeen vankilaan vähintään 30 päiväksi "rauhan häiritsemisestä." Tämän seikan tähden ei mainittu järjestö olekaan lähettänyt sinne puhujia nyt aluksi vaan joukon tilastojen kerääjiä ja tiedustelijoita. Jokaisessa kaupungissa on toimitettu niin perinpohjainen tutkinto kuin se on ollut suinkin mahdollista siitä, kenen palvelijoita ovat kaupungin virkailijat, minkä yhtiön edustajia, minkälaiset ovat kaupungin säädökset, miten niitä pannaan käytäntöön, miten paljon ja minkä luontoisia rankaisemattomia rikoksia eri virkailijain luetteloon on vuosien varrella kerääntynyt y. m. sellaista millä näiden alueiden autokraatteja voidaan myöhemmin iskeä. Tutkimukset kuuluu nyt olevan jokseenkin loppuun suoritetut. Niistä aijotaan painattaa erityisiä kirjasia joita levitetään yleisölle ja lopuksi julkasta kaikki yhtenä kirjana koko maan nähtäväksi.

Nyt kun tämä on tehty aijotaan ruveta lähettämään puhujia. Valitaan kaikkein huomattavimpia liberaalisen liikkeen yliopistomiehiä ja muita sellaisia, joilla on "nimeä ja puolustajia", niin että jos he vangituksikin tulevat, joutuu näiden kaupunkien asiat ja mielivaltaisuus yleisen pohdinnan alaiseksi. Ensimäiseksi aijotaan lähettää kuuluisa vapaamielinen pastori W. M. Fincke Duquesnen kaupunkiin avaamaan tietä. Duquesne on kaupunki jonka majuri lausui äskettäin eräälle terästyöläisten organiseeraajalle, että "ei itse Jeesus Kristuskaan voisi pitää kokousta tässä kaupungissa, ainakaan niin kauvan kuin minä olen majurina." Tässä kaupungissa on 20 vuoden ajalla pidetty ainoastaan kuusi union kokousta, tai minkäänlaista kokousta, missä olisi työläisten eduista ja pyrkimyksistä puhuttu. Sen nykyinen majuri on majurin toimen ohella presidentti pankissa, jossa teräsyhtiö tekee liikkeensä, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, turvallisuuskomissioneri, poliisituomari ja kunnallistuomari. Samalla tapaa on virat keskitetty kaikissa muissakin terästrustin hallitsemissa kaupungeissa mahdollisimman harvojen ja luotettujen yhtiön miesten käsiin. Kaupungin pikkuporvaristo, joka on ollut trustin ja trustin alayhtiöiden hallitsemien rahalaitosten ja muiden sellaisten armoilla elävää, on ollut pakotettu äänestämään trustin miehet virkaan jos on mielinyt liikettä harjottaa. Uppiniskainen liikkeenharjottaja on aina tavalla tai toisella ajettu häviöön ja ulos kaupungista. Työläisistä on suurin osa ollut ääni-oikeudettomia ulkomaalaisia, joita kohtaan ei paremmin palkatuilla englanninkielisillä työläisillä ole ollut mitään solidarisuuden tuntoa. Täten on trustin poliittinen herruus pysynyt aina yhtä ehdotomana kuin sen taloudellinen työmaahallintokin.

Kuuluisassa Homesteadin teräskaupungissa ei ole pidetty yhtään ainoata työväen kokousta kahteenkymmeneen seitsemään vuoteen, eli tarkemmin sanoen v. 1892 ja v. 1919 välillä. Niin pian kuin tämän edellinen suuri terästyöläisten lakko oli hävitty 1892, laitatti Carnegien yhtiö asiat kaupungissa siten, että kokouksia ei saatu pitää ja tämä laki pysyi voimassa heinäkuun puoliväliin viime vuonna jolloin terästyöläiset valmistautuivat uudelleen taisteluun. Samalla tapaa ovat asiat muissa teräsalueen kaupungeissa ja West Virginian hiilialueilla, joissa jokainen järjestymisyritys on päättynyt yhtiöiden pyssyhurttain toimeenpanemiin verilöylyihin. Viimeinen näistä sattui muutamia viikkoja takaperin jolloin Matteawan kaupungin majuri, kaksi kaivosmiestä ja seitsemän hurttaa sai surmansa.

Tätä "Iivana julman Venäjää", kuten jotkut professorit sitä nimittävät, on kansalaisvapauksia puolustava liitto päättänyt nyt lähteä avaamaan sivistykselle. Mukanaan sillä tulee tässä taistelussa olemaan kaikki työväenuniot ja radikaaliset ainekset. Sosialistit puolestaan ovat lupautuneet alottamaan siellä ankaran vaalitaistelun ja jokainen porvariehdokas vaaditaan väittelyyn, puolustamaan tätä pyssyhurttahallintoa, jota he ovat tukeneet kohta puolen vuosisataa.

Tietoja eri maista

Ruhrin alue tulee yhä punasemmaksi.

"Freiheit" kertoo: "Vossische Zeitungin" saaman sähkösanoman mukaan ovat Gelsenkirchen piirissä kaikki ammattikunnat loppuunsuorittaneet vaalit liikeneusvostoihin. Vaalitulokset osoittavat vahvaa äärimmäisen vasemmiston kasvua. Kauttaaltaan saivat vasemmistolais-radikaaliset unionistit enemmistön äänimäärän ja edustajapaikkoihin nähden vanhan kaivostyöläisliiton kustannuksella, joka jatkuvasti menettää vallitsevan asemansa. Kristilliset ammattikunnat ovat tähän asti voimasuhteensa säilyttäneet. Gelsenkirchen piirissä saivat edustajapaikkoja: "Union" 90, kristillinen ammattiyhdistys 52, ja vanha liitto 72.

Liikeneuvostovaalien tulokset Gelsenkirchen piirissä ovat ilmauksena viimeisistä taisteluista Ruhrin alueella. Vanha kaivosteollisuustyöväen liitto epävarman kantansa vuoksi kaivosteollisuuslaitosten sosialisoimiseen nähden ja Ebert—Bauer—Noske-politiikan ehdottaman kannatuksen vuoksi on tuntuvasti syypäänä siihen epäluottamukseen, jonka johdosta laajat kaivostyöläispiirit, eikä suinkaan heikommat, ovat ajautuneet työläisunionin riveihin. Tapahtuneissa maalis- ja huhtikuun taisteluissa sai kaivostyöläisliitto epäkiitollisen tehtävän pidättää työmiehiä edelleen ryntäämästä estääkseen suurempia verenvuodatuksia, jotta mitään vastaavaa valtavoittoa ei olisi saavutettu.

Aina voi aihetta löytyä arvosteluun vanhaa kaivosteollisuusliittoa vastaan, mutta se ei saa olla syynä siihen, että sille käännetään selkä. Jokaisen liikeneuvoston jäsenen velvollisuus on säilyttää järjestön yhtenäisyys jaa työskennellä liittojen omassa keskuudessa niiden radikalisoimiseksi. Me vastustamme kerrassaan työläisunionia silloin, kun sitä johtavat anarkistiset ja syndikalistiset pyrkimykset. Vallankumouksellinen kuri on tässäkin jokaiselle yksityiselle korkein laki."

Työläisiä vainotaan Kreikassakin.

London Daily Heraldille kirjoitetaan Ateenasta:

"Veniselosta pidetään Länsi-Euroopassa vapaamielisenä ja valistuneena valtiomiehenä. Kymmenen vuotta sitten hän näytteli sellaisen osaa Kreikassa. Hän vakuutti juhlallisesti, että työläisten menestys oli hänelle sydämen asiana ja lupasi suuria uudistuksia.

Kreikan työväki huomaa nykyään joutuneensa ansaan. Veniseloksen "uudistukset" ovat olleet petosta. Pääministerin politiikka on pelkkää kuristuskeinojen käyttämistä. Sotatila ja ankara sensuuri vallitsee maassa. Työväen kokoukset ovat kiellettyjä, taantumuksellisia järjestöjä avustetaan, urkkijoita on kaikkialla ja vankilat ovat täpösen täynnä.

Keinottelu- ja riistämisvapaus on rajaton. Budgedissa on suunnaton vajaus. Siitä huolimatta hallitus harrastaa vain uusia valloitusyrityksiä tukahuttaen kaiken vapaan arvostelun maassa."

Viimeinen teräslakko avasi äänivaltaisen amerikalaisen väestön silmät näkemään minkälaisen rautakoron alla he elävät ja sosialistien saavutukset tällä mustalla alueella tulevat hämmästyttämään koko maata, vakuuttavat mielialaa ja mahdollisuuksia tutkineet henkilöt.

ROTUKYSYMYS UNIOISSA

Rotukysymys länsirannikolla on takavuosina ollut melkein yhtä kireä kuin etelävaltioissakin. Erotuksena vaan on ollut se että täällä on valkonen rotu käynyt sotaa kiinalaisia, japanilaisia ja hinduja vastaan. Suuret korporatsionit ovat niitä tänne tuottaneet takavuosina tuhansittain kerrallaan työskentelemään rautateillä, kaivannoissa, farmeilla ja jos missä. Suurin osa näistä itämaalaisista on tänne tullessaan ollut melkein samassa asemassa kuin muinoin oli kahleorja-neekeri, joka kaapattiin kotoaan Afrikasta ja tuotiin etelän pelloille. He olivat sidottuna kontrahdilla mikä määräsi ankaran rankaisun ei ainoastaan täällä, vaan useassa tapauksessa vielä kotimaassaankin, jos kontrahtiorja onnistui täältä sinne takasin pakenemaan. Heidän joukossaan oli aina riittävä määrä omakielisiäkin piiskureita, jotka täyttivät poliisin tehtäviä ja valvoivat että kukaan ei päässyt pakenemaan. Palkka heille tietysti oli ainoastaan sellainen että he sillä saivat halvan riisinsä ja vähän vaatetta.

Valkoihoinen väki vihasi heitä enempi kuin mitään muuta. Se ei nähnyt kuka oli syyllinen siihen että nämä keltaset tulivat tänne ja alkoivat työskentelemään ainoastaan kolmannella osalla siitä mitä valkoset olivat ennen heidän tuloaan saaneet. Sensijaan että työläisjärjestöt olisivat alkaneet valistamaan näitä kontrahtiorjia, osottamaan heille järjestymisen hyödyn, suljettiin kaikki portit ja estettiin heidät millään ehdolla pääsemästä unioiden jäseneksi, jos he omasta alotteestaankin olisivat niihin pyrkineet. Väestö yleensä katseli keltaihoista vihamielisesti ja tahtoi pitää heidät kaikesta valkosten toiminnasta ja elämästä eristettynä. Suurporvaristo tykkäsi tästä, se luuli täten voivansa pitää keltasen aina sellaisena kuin hän oli tänne tullessaan.

Mutta kehityksen laki on armoton ja anteeksiantamaton. Kapitalistinen konetuotanto repäsi keltasenkin silmät auki ja osotti hänelle, että tämä on toinen maailma kuin nukkuva itä. Kotimaastaan saivat he myöskin lakkaamatta uusia viestejä jotka kertoivat uusista aatteista ja uusista virtauksista ja niinpä rikkoutui kontrahtisuhteet, orjat pakenivat työpaikoista joihin heidät oli tuotettu.

Nyt heitä alettiin käyttää lakkojen rikkureina ja vähitellen hajotettiin ja totutettiin kaikenlaisiin töihin. Kaikista ammattiunioiden määräämistä rajotuksista huolimatta on japanilaisia ja muita kaikilla ammattialoilla. Suuri osa heistä tekee työnsä yhtä taitavasti kuin syntyperästään ylpeilevä valkonenkin. Ja nyt puolen vuosisataa kestäneen boikoteerauksen jälkeen alkavat unionistit tunnustaa erehdyksensä. Yksi unio toisensa perään alkaa puhelemaan keltasten järjestämisestä. Metsä- ja sahamyllytyöläisten järjestöt ovat jo ryhtyneet erityiseen agitatsioniin keltasten järjestämiseksi. Viime viikolla päätti Oregonin ja Washingtonin valtioiden masinistien järjestö Tacomassa pitämässään konventsionissa poistaa esteet säännöistään ja "ottaa kaikki ammattialalla työskentelevät rotuun ja väriin katsomatta union jäseneksi."

Kysymyksestä keskusteltaessa osottivat useat edustajat miten välttämätön tällainen päätös on. Konepajoissa on tuhansittain japanilaisia, filippinejä, neekereitä ja kiinalaisiakin työssä. Kaikkialla missä vaan tulee rettelöitä, käyttävät työnantajat heitä edukseen union murskaamiseksi. Amerikalaisuuden ja isänmaallisuuden nimessä taisteleva työnantaja ottaa keltasen tai mustan työhön ja jättää maassa syntyneen amerikalaisen, useinpa entisen sotilaankin syrjään siksi, että tämä vaatii parempaa korvausta työstään. Kun työnteettäjät kerran avaavat työmaansa keltasille, on unioiden avattava kokoushuoneensa ovet ja otettava heidät mukaan, jos mielitään onnistuneesti taistella ja säilyttää edes se mitä ennen on voitettu.

Näin laskivat edustajat päätöstä tehdessään. Se osottaa miten kapitalismi omalla ahneudellaan lopuksi rikkoo vahvimmatkin ennakkoluulot ja luo työväenluokasta solidaarisen, yhteisen edun ja yhteisten oikeuksien puolesta taistelevan armeijan. Ei ole epäilemistä etteikö toiset ammattijärjestöt pikapuoliin tulisi seuraamaan masinistien esimerkkiä. Sillä masinistien järjestö on tässä suhteessa ollut yksi piintyneimpiä.

Kapitalismin kehitys Saksassa

Sanomalehdet keskitetään trustien käsiin amerikalaiseen tapaan

(Kirj. Arthur Crispien)

Kapitalistit vallitsevat taloudellisesti ja valtiollisesti ja ovat riittävän voimalliset vaikuttaakseen myöskin yleiseen mielipiteeseen kapitalistisia harrastuksia silmällä pitäen. Näinä päivinä on Saksan sanomalehdissä kulkenut tieto, että suurteollisuusyhtymä, jonka etupäässä ovat Stinnes ja Krupp-laitosten johtajà saksalais-kansallinen edusmies Hugonberg on Berlinissä perustanut "Vereitas" nimisen painotuotteiden kustannusliikkeen. Tämän kapitalistisen yrityksen tarkoitus on ostaa sanomalehtiä Schverinteollisuutta varten. Näiden tietojen mukaan on iso Buxensteinin kustannusliike 12,5 milj. markalla ostettu. Myöskin Scherlen kustannusliike on anastettu, jonka toimesta paitsi useita kuvalehtiä julaistaan "Die Woche" sekä "Garteniauhe" kuin myöskin iso päivälehti "Berliner Lokal-Anzeiger". Samallaisia tietoja saapuu myöskiu monesta muusta Saksan kaupungista. Suurilla rahasummilla ostetaan sanomalehtiä ja muutetaan saksalaiskansallisiksi lehdiksi. Siten ovat myöskin "Sinplicissimus" ja "Kladderadatsch" sanomalehtitrustiin pyydystetyt. Erzberger—Helfferish-oikeusjuttu on niinikään paljastanut mielenkiintoisia tietoja kapitalistisen herrasväen liiketavoista. Thyssen-yhtymä palkkasi edusmies Erzbergerin 40,000 markan vuosipalkkiosta edustamaan suurkapitalistisia harrastuksia parlamentissa ja hallituspiireissä. Ja tällaiset kapitalistien agentit, joita on varsin paljon, nimittävät itseään — kansanedustajiksi.

Yhä enemmän keskittyy taloudellinen valta rikkaiden kapitalistien pienen ryhmän käsiin. Siten oli esim. vuonna 1907 10 kapitalistia, joista jokaisella oli 15 neuvoa-antavan jäsenen paikkaa kapitalistisissa yhtiöissä, 13 kapitalistista oli jokaisella 16, 8:sta jokaisella 17, 2:sta kummallakin 18, 2:sta kummallakin 19, 4:stä jokaisella 20, 2:sta kummallakin 21, 4:stä jokaisella 22, 3:sta jokaisella 23, 4:stä jokaisella 24, 3:sta jokaisella 26, yhdellä 27, 1:llä 28, 2:sta kummallakin 29, 3:stä jokaisella 30, 1:llä 36, 1:llä 37 ja 1:llä 41 neuvoa-antavan jäsenen paikka. Mikä ihme, jos miljoneerien luku Preussissa vuodesta 1895 vuoteen 1911 nousi 5,306:sta 9,341:een. Rouva Bertha Kruppilla oli jo silloin 187 milj. markkaan nouseva omaisuus. Kruppin laitoksissa oli työssä ennen sotaa 80 tuhatta ja sodan aikana 115 tuhatta työläistä ja virkailijaa. Päivittäin valmistettiin 40 tuhatta kranaattia. Ruhtinas Henckel von Donnersmarckin omaisuus nousi vuodesta 1897 vuoteen 1908 65:stä 477 milj., tulot 4:tä 12 milj. markkaan. Uljestin herttuan omaisuus nousi v:sta 1845 vuoteen 1908 45,5—141 milj., tulot 2,7 milj. Kreivi von Schaffgatschin omaisuus nousi vuodesta 1896 vuoteen 1908 21:stä 79 milj., tulot 4:stä 4—5 miljoonaan. Kreivi Thiele—Winklerin omaisuus nousi vuodesta 1896 vuoteen 1908 18:sta 47 miljoonaan, tulot 2,5:stä 3—4 miljoonaan. Vapaaherra von Rotchildin omaisuus nousi 107 miljoonaan. Ja 4/5 Preussin väestöstä oli tuloja alle 1,500 mk.! Väestöstä oli 2 pros. puolet kansalaisomaisuudesta, 20 pros. koko ja 80 pros. väestöstä ei ollut lainkaan omaisuutta. Kolmas osa väestöstä asui huoneistoissa, joihin kuului 1—2 huonetta, melkein ¼ kuoli näivetystauteihin ja ¾:stä kansakouluoppilaista kärsi lääkärien kertomusten mukaan ravinnon puutetta, risatautia ja hoidon puutetta.

Me emme tarkemmin tahdo amerikalaisia oloja tarkastaa, missä esim. rahakapitalisti Morganilla jo ennen sotaa oli 45 miljaardiin (ei miljoonaan) markkaan nouseva omaisuus. Äskettäin kertoi St. Louisin työväenlehti että vuonna 1855 Amerikassa löytyi 48 miljoneeria. Kansalaissodan jälkeen v. 1861—64 jo 560. V. 1914 nousi niiden luku 5,000 ja maailmansodan lopussa 25,000. Me emme myöskään voi ruveta perusteellisemmin käsittelemään sodan aiheuttamia kapitalistisen suhteiden muutoksia. Toistaiseksi puuttuu riittäviä tilastollisia aineita ja aikaa kysymyksen perinpohjaisempaa tutkimista varten. Kuitenkin pysyy tosiasiana, että kapitalistisen voitto-osuuden on Saksassakin täytynyt siirtyä amerikalaisen esimerkin mukaan miljoonatasosta miljaarditasoon. Samaisen arviomitan mukaan on myöskin taloudellinen voima kohonnut ja rikkaus kasaantunut yhteiskunnan toisen ja kurjuus lisääntynyt sen toisen puoliskon keskuudessa.

Samoin kuin kapitalismi oman kehityksensä kautta samaan aikaan tekee verivihollisensa köyhälistön yhä lukuisemmaksi ja voimakkaammaksi, niin on se myöskin kärjistänyt vallisevat vastakohdat sietämättömään tilanteeseen saakka. Kilpailu ei ole mikään kapitalistien perussääntö. Tuotannon säännöstely kuluttajajärjestöjen kautta puskee tätä perus-

Unkaria uhkaa uusi kapina. Lahtarit kerjäävät jo maltillisten sosialistien apua.

London Heraldin Vienin kirjeenvaihtaja kirjottaa lehdelleen:

"Horthyn hallitus odottaa nykyään toivottomuudessaan tukea uskomattomalta taholta. Se koettaa lähentyä maatonta talonpoikaisväestöä ja vanhoillisia sosialidemokraatteja.

Unkarin maatalousministeri Ruhinck, Horthyn aseenkantaja, ilmoitti julkisesti:

'Ellemme heti pane toimeen laajalle ulottuvaa maareformia, joudumme ennen sykysä tekemisiin talonpoikaiskapinan kanssa.'

Tätä ilmoitusta seurasi epämääräinen vakuutus siitä, että maattomien toiveet tullaan täyttämään. Mutta vaikka Horthy haluaisikin lujittaa asemaansa lepyttelemällä maalaisköyhälistöä, ei hän voi sitä tehdä, sillä Unkarin junkkerit (suurmaanomistajat), joihin hänen valtansa nojaa, asettuisivat kokonaisuudessaan kaikin heidän käytettävissään olevin keinoin tuollaista uudistusta vastustamaan.

Saman aikaisesti Budapestin kabinetti kiemailee 'lainkuuliaisille sosialisteille' näihin luettuna Garami, Buchinger, Peper ja Preuss. Heitä on kehoitettu palaamaan Unkariin Vienistä, jossa he ovat maanpaossa. Vienissä oleva Unkarin läbettiläs ilmoittaakin: 'Uskomme, että taipumattomien sosialistien takaisin paluulla olisi hyväätekevä vaikutus Unkarin asemaan muissa maissa. Tämän mukaisesti on ehdotettu, että erinäisille maltillisille sosialisteille annettaisiin takuu loukkaamattomuudesta, jos he palaavat Unkariin'. Niin tervetulleita kuin tällaiset lainkuuliaiset sosialistit olisivatkin Horthyn valtaa tukemaan, eivät he ole suostuneet palaamaan Budapestiin pitäen heidän turvallisuudekseen luvattuja takuita riittämättöminä."

Kaivoksien kansallistuttaminen Englannissa.

Kirjassaan "Kaivoksien kansallistuttaminen" Englannin kaivostyöläisten liiton sihteeri Hodges perustelee mielenkiintoisella tavalla kansallistuttamisvaatimusta.

10 vuodessa ovat kaivoksien omistajat voitto-osinkoina pistäneet taskuihinsa summan, joka on melkein kaksi kertaa niin suuri kuin heidän kaivoksiin sijoittamansa pääoma. Vuoden 1918 tuottama voitto oli suurempi kuin milloinkaan ennen lukuunottamatta vuotta 1916.

Kaivostyöläisten elintaso yhä on alenemassa samalla kuin osakkeenomistajain voitto-osuudet aina vain suurenevat ja hiilien hinnat kohoavat. Tuotanto osoittaa taipumusta vähetä pääasiallisesti sen psykologisen syyn vuoksi, että kaivostyöläiset tulevat yhä haluttomammiksi raatamaan osakkeenomistajien "lihottamiseksi."

Ainoana pelastuksena kirjoittaja esittää kaivostyöläisten tunnetun vaatimuksen kaivoksien kansallistuttamisesta. Kaivosteollisuuden johtoa ja valvontaa hoitavissa kansallispiiriä ja paikallisneuvostoissa tulee toisen puolen jäseniä olla kaivostyöläisten edustajia.

Ilman tätä toimenpidettä on kaivosteollisuudella edessään vararikko. Se on samalla koko maan teollisuuden vararikko.

Lääkäriköyhälistö Vienissä.

Vienin lääkärit ovat todellisessa hädässä. He voivat tuskin määrätä potilailleen minkäänlaisia lääkkeitä. Morfiinipulveri maksaa 20 kruunua, aspiriinitabletti 6 kruunua, pieni annos rintamehua 46 kruunua ja kilo pumpulia 270 kruunua. Kilosta ominoita hedelmäkeiton valmistamiseen on potilaan maksettava 30 kruunua, jos hän tarvitsee munan ja sattuu löytämään sen jostain, saa hän uhrata 12 kruunua, ja litrasta maitoa kirkoo salakauppias 25 kruunua. Lämpimiä kylpyjä on mahdoton saada kivihiilipulan takia, eikä lääkkeellisiä kylpyjä ole ollenkaan saatavissa.

Näiden numeroiden perusteella saattaa huomata, että lääkärillä ei ole paljoa tekemistä sairasvuoteen ääressä. Potilaalla on ainoastaan varoja kuolla. Seurauksena on, että Vienin 1,500 lääkäristä puolet on tullut nälkäänäkeviksi proletaareiksi.

Koltshakin kulta Moskovassa.

Moskovasta ilmotetaan toukok. 6 p., että Koltshakin kultavarastot jotka saatiin Irkustkista ovat nyt saapuneet lopultakin keskuspankkiin. Rahastossa on 400 miljoonaa kultaruplaa ja 14 miljoonan ruplan arvosta kultakankia ja vähän mustakin. Kultavarasto painoi lähes 20,000 puutaa.

TOVERIN ASIAMIEHILLE

Tahdomme ilmottaa että kaikki Suomen ja Keski-Euroopan kartat ovat nyt loppuneet, joten emme voi niitä antaa Toverin tilausten kanssa. Samalla kehotetaan kaikkia asiamiehiä olemaan ahkerassa toiminnassa kesän aikana tilausten hankkimisessa Toverille ja Toverittarelle y. m. puolueen lehdille. Kenttäjuhlissa on hyvä tilaisuus ottaa tilauksia lehdille ja toivomme asiamiestemme ottavan tämän huomioon. — TOVERIN LEVITYSOSASTO.

Oregon-Washington alueen sihteeri-järjestäjän toimi avoinna

Täten ilmoitetaan tämän alueen sihteeri-järjestäjän toimi hakukelpoisten tovereiden haettavaksi. Toimeen on alettava viimeistään 4 päivä heinäkuuta. Hakemukset palkkavaatimuksineen on oltava sisällä kesäkuun 13 päivään mennessä, 1920, osoitteella:

ALUETOIMIKUNTA
719 Montana Ave.,
Portland, Oregon.

Aberdeen, Wash.

Vähän pakinaa. Toverin boikotas on vähän jättänyt täälläkin merkkejä mustan tiensä varteen. Tännekin kun tuli Astoriasta liikemiehille kehoituksia tässä joku aika takaperin. En ole tullut kysyneeksi Toverin toimitukselta, onko toiset liikkeet seuranneet kehoitusta, mutta tiedän ainakin yhden, suomalainen ruokatavarakauppias Eklund on katkaissut ilmoituksensa, häneltä m. m. kysyin kerran itse, että eikö hän uusisi ilmoitustaan, mutta hän sanoi vaan.